

Innst. 263 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:86 S (2010–2011)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Borg-hild Tenden og Trine Skei Grande om Preikestolen nasjonalpark

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen sette i gang et arbeid med mål om å etablere Preikestolen nasjonalpark.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Marianne Marthinsen, Torstein Rudihagen, Tor-Arne Strøm og Eirin Sund, fra Fremskrittspartiet, Oskar J. Grimstad, Henning Skumsvoll og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og fung. leder Siri A. Meling, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, fra Senterpartiet, Knut Magnus Olsen, og fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, påpeker at naturen i forbindelse med Preikestolen er verdifull og mangfoldig. Komiteen ønsker å ta vare på Norges vakre og verdifulle naturområder på en egnet måte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, er tilfreds med at regjeringen nå er helt i slutt-

fasen med gjennomføringen av nasjonalparkplanen. Flertallet understreker at dette setter oss i stand til å bevare og forvalte viktige naturområder for framtidige generasjoner. Dette er viktige framskritt i et svært viktig arbeid.

Flertallet peker på at regjeringen har sikret lokal forankring av forvaltningen av nasjonalparkene. Dette er et viktig tiltak for å skape oppslutning om vern av viktige naturområder.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet peker på at regjeringen har sikret lokal forankring av forvaltningen av nasjonalparkene gjennom opprettelse av lokale nasjonalpark- og verneområdestyrer. Nasjonalparkstyrene vil sikre lokal forankring samtidig som at nasjonalparkene og andre verneområder som ofte omfatter flere kommuner, får en helhetlig forvaltning. Dette er et viktig tiltak for å skape oppslutning om vern av viktige naturområder.

Disse medlemmer viser til at det siden 2001 er gjennomført vern av betydelige arealer i Norge. Vernearealet på det norske fastlandet ble under regjeringen Bondevik II økt fra ca. 7,2 til 12,4 prosent. Det omfatter 379 nye verneområder og 36 utvidelser, herunder 7 nye og utvidelse av 9 eksisterende nasjonalparker. Etter regjeringsskiftet i 2005 har det blitt opprettet 399 nye verneområder og 50 utvidelser, herunder 9 nye og utvidelse av 2 eksisterende nasjonalparker. Vernearealet har økt til 16,5 prosent.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at under regjeringen Bondevik II ble det satt ny fart i vernearbeidet. Vernearealet på det norske fastlandet ble økt med om lag 50 prosent. Om lag 350 nye verneområder ble opprettet og 27 verneområder ble utvidet. Det ble etablert 8 nye nasjonalparker.

Komiteen er opptatt av å sikre også andre områder som har stor natur- og kulturverdi. Komiteen viser til miljø- og utviklingsminister Erik Solheims brev av 10. mars 2011, som er vedlagt, og hvor det framgår at det pågår et arbeid for å avklare hvorvidt det skal startes nye verneprosesser. Komiteen er bevisst på at verneprosesser ofte er omstridte, og at det er viktig at slike prosesser gjennomføres med utgangspunkt i lokal interesse og støtte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, mener derfor at utviklingen, som skissert av statsråden, ivaretar både hensynet til bevaring av viktige naturområder og hensynet til lokale interesser.

Flertallet viser videre til statsrådets brev.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre anser kommunene som best egnet til å ivareta forvaltningen av verneområder etter naturmangfoldsloven. Det er kommunene som er direkte berørt av begrensningene vernet fastsetter. Staten skal fremdeles opprette vernet og utarbeide forskriften som regulerer bruk og forvaltning av området. Innenfor dette rammeverket må det være opp til kommunene selv å avgjøre hvilken bruk av området som er gunstig for både verneformålet og befolkningen. Kommunene må selv være deltakende i egen utvikling, og gis større handlingsrom enn til-

fellet er i dag. Slik sikres nødvendig lokal forankring og støtte til vernearbeidet. Disse medlemmer mener derfor at forvaltningen av nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservat og andre verneområder legges til de berørte kommunene.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet er opptatt av at berørte kommuner får gjøre sine vurderinger rundt eventuelle nye kraftutbygginger, og få disse avklart før vernestatus blir fastlagt i det aktuelle området.

Disse medlemmer mener vern av Preikestolen-området bør avklares mot eventuelle reiselivsplaner og lokaldemokrati, der alle berørte kommuner får avstemt sine interesser veid mot nasjonalstatus for området.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:86 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande om Preikestolen nasjonalpark – vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 29. mars 2011

Siri A. Meling

fung. leder

Eirin Sund

ordfører

Vedlegg**Brev fra Miljøverndepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen,
datert 10. mars 2011****Representantforslag 86 S om Prekestolen nasjonalpark**

Jeg viser til representantforslag 86 S (2010-2011) fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande om å sette i gang et arbeid med mål å etablere Prekestolen nasjonalpark.

Jeg er enig med representantene Tenden og Skei Grande at det er knyttet store kvaliteter til naturen i forbindelse med Prekestolen. Dette er et storslått fjordlandskap med landskapsgradient fra fjord til hei og med flere verdifulle plante- og dyrearter. I tillegg finner vi kulturminner og verdifull kulturmark knyttet til eldre gårdsbruk og stølsdrift. Mot øst går området dessuten inn mot et viktig villreinområde.

Regjeringen er nå i ferd med å slutføre nasjonalparkplanen og de tematiske fylkesvise verneplanene som Stortinget har hatt til behandling. Vern av Prekestolområdet inngår ikke i noen av disse planene, og det foreligger ingen andre konkrete planer om vern av dette området nå.

Slutføring av nasjonalparkplanen hindrer imidlertid ikke at det settes i gang nye verneprosesser i områder som tilfredsstiller vilkårene for områdevern etter naturmangfoldloven.

For meg er det også viktig om det er lokal politisk vilje og enighet om å igangsette en verneplanprosess, slik tilfellet er på Fosen i Nord-Trøndelag hvor kommunene selv ønsket å igangsette en prosess med sikte på opprettelse av Dåapma nasjonalpark.

Norsk institutt for naturforskning har foretatt en naturfaglig evaluering av norske verneområder, (NINA rapport nr 535). Denne vurderer nå Miljøverndepartementet sammen med Direktoratet for naturforvaltning for å avklare om og eventuelt i hvilken grad det bør settes i gang nye helhetlige verneplanprosesser.

Jeg vil derfor vurdere et eventuelt vern av Prekestolområdet som nasjonalpark i lys av de konklusjoner som trekkes av rapporten, og om det lokalt er ønske om å starte en slik prosess.

